

Sammanträde torsdag den 24 augusti 2017

Konferenscentret på Storforsplan 36 i Farsta centrum, klockan 18.30-20.00

Ledamöter

Lars Bäck (V), ordförande
Lars Jilmstad (M), vice ordförande
Kjell Backman (S)
Moa Sahlin (S)
Daniel Harc (S)
Karin Lekberg (S) inte § 23 pga jäv
Mariana Moreira Duarte (MP)
Anita Jonsson (MP)
Ann-Louise Ebérus (M)
Leif-Åke Andersson (M)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Peter Öberg (L)

Ersättare

Siv Berglund (S) inte § 23
Pelle Pettersson (S)
Giacomo Bastreri (MP)
Klas Wissman (M)
Kristina Wallentin (M)
Stefan Back (L)
Malena Liedholm Ndounou (C)
Lars Hultkvist (KD)

Tjänstgörande ersättare

Marie-Louise Gudmundsson för Arne Fredholm, båda (M)
Siv Berglund för Karin Lekberg, båda (S) § 23

Personalföreträdare

§§ 1-19: Carina Lemon-Allstrin, LO (Kommunal).

Tjänstepersoner

§§ 1-25: Stadsdelsdirektör Kerstin Sandström, avdelningschef Per-Ove Mattsson, nämndsekreterare Pia Sundqvist.

§§ 1-19: Avdelningscheferna Maria Blom, Ingalill Gustavsson och Jonas Wilhelmsson (även § 20), medicinskt ansvarig sjuksköterska Kerstin Segerberg (även § 20), verksamhetscontroller Katarina Höök.

Utses att justera Lars Bäck (V) och Lisbeth Crabo Ljungman (M)

Dag för justering 24 augusti 2017

Sekreterare**Ordförande****Ledamot**

Antal paragrafer: 25 varav paragraf nummer 20-25 under slutet del av sammanträdet.

Antal sidor: 38 varav sida nummer 33-38 under slutet del av sammanträdet.

Innehåll

§ 1 Godkännande av föredragningslistan	3
BESLUTSÄRENDEN	4
§ 2 Anmälan av inlämnade medborgarförslag	4
§ 3 Ny lokal parkplan för Farsta stadsdelsområde	6
§ 4 Upprustning av park vid Frimärksvägen i Svedmyra	7
§ 5 Ombyggnad och omstrukturering av Edö vård- och omsorgsboende och servicehus ..	8
§ 6 Brukarundersökning inom den kommunala förskolan i Farsta	10
§ 7 Uppföljning av vård- och omsorgsboenden på entreprenad – Veckobo	12
§ 8 Ekonomisk månadsrapport juli 2017	13
REMISSER OCH YTTRANDEN	14
§ 9 Läs mig! Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre (SOU 2017:21).....	14
§ 10 Slutrapport från utredning av servicehus	15
§ 11 Revidering av riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd	18
§ 12 Motion M om att säkerställa en effektiv och god läkemedelshantering inom hemtjänsten	23
§ 13 Serveringstillstånd för restaurang Rasteri Grill & Pizza i Farsta strand	25
§ 14 Serveringstillstånd för restaurang Grace of India i Gubbängen	26
§ 15 Detaljplan för del av Sköndal 2:1 vid kvarteret Korintkakan i Sköndal	27
ANMÄLNINGSÄRENDEN.....	29
§ 16 Hälsoskyddstillsyn av skolor och förskolor	29
§ 17 Socialtjänstens kontakter med vuxna med missbruksproblem under oktober 2016 .	30
§ 18 Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden	31
ÖVRIGT	32
§ 19 Nämndens frågor och information från förvaltningen	32

§ 1 Godkännande av föredragningslistan

BESLUT

Stadsdelsnämnden fastställer den av ordföranden föreslagna föredragningslistan för sammanträdet.

BESLUTSÄRENDEN

§ 2 Anmälan av inlämnade medborgarförslag

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ett medborgarförslag från Gunnar Björkman om barnfattigdom och utanförskap.
2. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ett medborgarförslag från Malin Kata Nylén om en bastuklubb vid Magelungen.
3. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ett medborgarförslag om HBTQ-certifiering av förskolor och öppna förskolor.

Ärendet

Följande medborgarförslag har lämnats in till stadsdelsnämnden, vilket förvaltningen hade redovisat till nämnden i en sammanställning daterad 2017-08-08.

- Barnfattigdom och utanförskap
Gunnar Björkman. Dnr 1.2.4-384/2017.
- Bastuklubb vid Magelungen
Malin Kata Nylén. Dnr 1.2.4-387/2017.
- HBTQ-certifiera förskolor och öppna förskolor
Dnr 1.2.4-424/2017.

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) föreslog att nämnden skulle uppdra åt förvaltningen att bereda de inlämnade medborgarförslagen.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande i anslutning till medborgarförslaget om HBTQ-certifiering (punkt 3 vid BESLUT ovan).

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) anmälde ett särskilt uttalande i anslutning till medborgarförslaget om HBTQ-certifiering (punkt 3 vid BESLUT ovan). I detta instämde Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

De rödgröna partierna i Farsta stadsdelsnämnd vill tacka för medborgarförslaget om att HBTQ-certifiera alla kommunala skolor och förskolor i Farsta. Det är en otroligt viktig fråga

och vi håller med om att HBTQ-certifieringen innebär att det kommer att bli ett bättre bemötande av ”regnbågsfamiljer” och att acceptansen för olikheter, både bland barn, elever och personal, kommer att öka. En av de kommunala skolorna, Farsta grundskola, är redan certifierad enligt RFSL, och våra partier kommer att verka för en fortsatt certifiering av skolor och förskolor då det skapar en ännu bättre kvalitet.

I förslaget finns även med att alla öppna förskolor i Stockholms stad ska certifieras. Vi ställer oss givetvis positiva till idén, men de öppna förskolorna ligger under respektive stadsdelsnämnd. Vår nämnd kan därför bara besluta att bereda den del av ditt förslag som berör de kommunala förskolorna samt de fem öppna förskolor som ingår i vår stadsdels verksamhet.

Särskilt uttalande / ersättaryttrande

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) / Lars Hultkvist (KD)

Vad avser förslaget om HBTQ-certifiering menar vi att det är tveksamt om nämnden ska biträda ett medborgarförslag som egentligen redan från början utgör ett utredningsuppdrag. Vi ser också att en sådan eventuell certifiering skulle kunna följas av allehanda krav på certifieringar vad avser andra önskvärda inriktningar och värderingar i förskolornas verksamhet.

Vi är övertygade om att förskolornas personal har tillräcklig kompetens för att inte sprida oönskade attityder.

§ 3 Ny lokal parkplan för Farsta stadsdelsområde

BESLUT

Stadsdelsnämnden fastställer ny lokal parkplan för Farsta stadsdelsområde enligt förvaltningens förslag.

Ärendet

Farstas lokala parkplan från 2007 är inaktuell och behöver förnyas. Delvis beror detta på omfattande byggplaner i stadsdelsområdet. Ett förslag till ny lokal parkplan har upprättats. Planen har gjorts tillgänglig under tiden 15 maj till 26 juli så att boende och andra aktörer har kunnat lämna synpunkter.

Efter att synpunkterna gått igenom behöver ett par mindre justeringar göras. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden fastställer parkplanen med de ändringar som redovisas i detta tjänsteutlåtande.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-08.
Dnr 3.1-486/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 4 Upprustning av park vid Frimärksvägen i Svedmyra

Genomförandebeslut

BESLUT

Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att rusta upp parken vid Frimärksvägen intill kvarteret Telegrammet i Svedmyra enligt förvaltningens förslag.

Ärendet

I enlighet med nämndens verksamhetsplan för 2017 ska parken intill kvarteret Telegrammet vid Frimärksvägen i Svedmyra rustas upp. Inför upprustningen har förvaltningen inhämtat de boendes synpunkter på upprustningen. De flesta synpunkter har kunnat tillgodoses i det förslag som förvaltningen nu presenterar.

Parkens övre yta föreslås bli en plats för samkväm och odling, med sandlåda och lekhus, grillar, bänkbord och odlingsbäddar. På den nedre ytan monteras en klätterställning. Förslaget är kostnadsberäknat till 1,54 miljoner kronor och rymms inom nämndens budget.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-08.

Dnr 3.1-485/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 5 Ombyggnad och omstrukturering av Edö vård- och omsorgsboende och servicehus

Genomförandebeslut

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden beslutar för egen del att gå vidare med ombyggnad och omstrukturering av Edö vård- och omsorgsboende och servicehus enligt förvaltningens förslag samt att säga upp hyresavtal med Micasa Fastigheter i Stockholm AB avseende hus A och B vid Edö.
2. Nämnden ber kommunstyrelsens ekonomiutskott att bekräfta nämndens beslut enligt punkt 1 ovan.
3. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att, under förutsättning att kommunstyrelsens ekonomiutskott bekräftar nämndens beslut enligt punkt 1 ovan, beställa genomförandet hos Micasa till en hyreskostnad om cirka 15,5 miljoner kronor år ett.
3. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om
  - a) stimulansbidrag för ombyggnad och omstrukturering av servicehusverksamheten i hus C vid Edö till en utökad vård- och omsorgsboendeverksamhet med 0,1 miljoner kronor per ombyggd lägenhet, sammanlagt 10,7 miljoner kronor.
  - b) 28,6 miljoner kronor för tomgångshyra och merkostnader av engångskaraktär i samband med ombyggnationen.
4. Omedelbar justering.

Ärendet

I ett inriktningsbeslut den 17 november 2015 gav stadsdelsnämnden förvaltningen i uppdrag att omstrukturera servicehusverksamheten vid Edö till en utökad vård- och omsorgsboendeverksamhet om totalt 108 platser. Anledningen var Arbetsmiljöverkets vitesföreläggande med förbud mot omvårdnadsarbete på Edö om inte hygienutrymmena anpassas.

Micasa gör efter genomförd projektering bedömningen att det är möjligt att inrätta 107 platser i det utbyggda vård- och omsorgsboendet till en hyreskostnad om cirka 15,5 miljoner kronor år ett.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-14.

Dnr 2.6-40/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Peter Öberg (L) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) med ett ersättaryttrande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

Nämnden vill lyfta Pensionärsrådet åsikt att det är viktigt att det byggs en eller ett par lägenheter för parboende nu när Edö byggs om. För närvarande finns det ingen stor efterfrågan samtidigt som det kan vara svårt och kostnadsdrivande att praktisk hålla lägenheter tomställda i beredskap för eventuella parboende.

En framkomlig lösning skulle kunna vara att ändå bygga några lägenheter med öppningsbara dörrar mellan lägenheterna som det ibland kan vara mellan hotellrum. På så sätt skulle det nya Edö-boendet vara flexibelt och praktiskt kunna erbjuda ett äldre par två intilliggande lägenheter. När efterfrågan minskar kan ändå ”parrummen” användas som helt enskilda lägenheter.

Särskilt uttalande / ersättaryttrande

Peter Öberg (L) / Malena Liedholm Ndounou (C)

Vi noterar att inflyttningen har blivit drygt ett halvår försenad jämfört med inriktningsbeslutet från november 2015. Det är lite olyckligt att man inte tydligare redogör för vad status är idag vad gäller framtiden för hus A och B. Även om dessa byggnader kanske inte kommer att hyras av stadsdelsnämnden och alltså i den bemärkelsen faller bortom nämndens horisont så sker ju hela omstruktureringen i ett sammanhang, och det är ju ändå stadsdelsnämnden som nu fattar beslut om att säga upp hyresavtalet för A- och B-husen. Det har ju hänt en hel del med begreppet/konceptet ”mellanboende” sen 2015. Finns det till exempel utrymme att inrätta ett aktivitetscenter, som ju hädanefter ska finnas vid varje seniorboende (som ju är det nu antagna namnet för det som 2015 kallades ”mellanboende”)?

Måltidssituationen i C-huset är, för en lekman, lite otydligt beskriven. Det talas om att det ska finnas avdelningskök, så vi antar att personalen på varje avdelning ska tillaga maten där (så har vi sett att begreppet ”avdelningskök” använts på annat håll). Ett sämre alternativ skulle vara om köken bara används för uppvärmning av mat tillagad på annan plats – eftersom det inte går att garantera att det ska finnas ett centralt tillagningskök. Hur är det tänkt med tillagningen?

§ 6 Brukarundersökning inom den kommunala förskolan i Farsta

BESLUT

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av 2017 års brukarundersökning i Farstas kommunala förskolor.

Ärendet

Stockholms stad genomför en årlig brukarundersökning i förskolan. Farsta stadsdelsförvaltning uppvisar förbättrade resultat med flera procentenheter jämfört med 2016 för samtliga fem målområden – *Utveckling och lärande, Normer och värden samt barns inflytande, Samverkan med hemmet, Kost, rörelse och hälsa och Nöjdhet, trygghet och rekommendation*. De genomsnittliga nöjdhetsresultaten för enskilda påståenden är dock generellt lägre än eller jämförbara med stadens genomsnitt.

Farstas vårdnadshavare är enligt brukarundersökningen generellt mycket nöjda med förskoleverksamheten i dess helhet, med betoning på barnens utveckling och lärande och att de är trygga på förskolan. Några utvecklingsområden är tydliga. Samverkan med hemmet behöver utökas och förskolornas kommunikation med vårdnadshavarna om verksamhetens olika målområden måste förbättras. Vi ser också ett behov av högre svarsfrekvens för att säkerställa vårdnadshavarnas delaktighet och inflytande.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-03.

Dnr 1.6-414/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Särskilt uttalande / ersättaryttrande

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) / Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Alla de olika verksamheter som stadsdelsnämnden med dess förvaltning har ansvar för är viktiga och kräver noggrann uppföljning och kvalitetskontroll. Ska man ändå skilja ut någon verksamhet som extra viktig är förskoleverksamheten ett naturligt val.

I förskolan får våra yngsta kunskaper, lärdomar och erfarenheter som kan vara avgörande för deras fortsatta utbildning och faktiskt för hur deras fortsatta liv ska gestalta sig. Därför måste både nämnd och förvaltning ta brukarundersökningar på allra största allvar.

Den brukarundersökning som nu presenteras ger vid handen att resultaten för Farstas vidkommande har förbättrats jämfört med förra året. Gott så, kan tyckas.

Dock når Farsta på flertalet målområden inte upp till stadens genomsnitt. Det ser vi inom allianspartierna som nedslående. Ska vi kunna ändra på de förhållanden som gör att Farsta socioekonomiskt och på andra sätt ligger sämre till än flertalet andra stadsdelar börjar detta i förskolan.

Vi ställer oss frågande till ett par saker i förvaltningens redovisning. T ex skriver förvaltningen att ”de kommunala förskolorna har sammantaget lite bättre resultat än de fristående” (sid 5). I huvuddokumentet Stockholms stads förskoleundersökning står däremot att läsa: ”*Andelen nöjda i de fristående förskolorna är överlag någon procent högre jämfört med de kommunala förskolorna”.

Det är allvarligt att Farsta vad gäller punkten ”jag kan rekommendera mitt barns förskola” har sämst betyg av alla stadsdelar. Och när det gäller ”jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola” så har Farsta tillsammans med Skärholmen sämst betyg.

En rimlig ambition från den styrande majoritetens sida mot bakgrund av de påvisade bristerna bör därför vara att lägga betydligt mer energi på att följa och påverka utvecklingen av den kommunala förskolan i Farsta. I detta inbegrips att också dra lärdomar av det som de fristående förskolorna hanterar bättre än de kommunala.

Vi är bekymrade över att nuvarande majoritet tycks bry sig mindre om förskolan än vad den bryr sig om ett antal symbolfrågor av väsentligt mindre betydelse för Farstas yngsta. Det tycker vi att majoriteten bör ta till sig.

§ 7 Uppföljning av vård- och omsorgsboenden på entreprenad – Veckobo**BESLUT**

Stadsdelsnämnden godkänner den samlade uppföljningen av Stora Sköndals drift av Veckobo vård- och omsorgsboende.

Ärendet

Alla vård- och omsorgsboenden följs upp årligen. När det gäller de boenden som drivs på entreprenad ansvarar stadsdelsnämnden för uppföljning av både avtal och verksamhet. Förvaltningen redovisar nu årets uppföljning av Stora Sköndals drift av Veckobo vård- och omsorgsboende i Hökarängen. Boendet är inriktat på demensvård och har elva platser.

Entreprenören bedriver en väl fungerande verksamhet och några brister finns inte att uppmärksamma utifrån årets uppföljning. Utföraren lever upp till de krav som ställs. Förvaltningen gör bedömningen att patientsäkerheten är god och att utföraren har säkerställt en trygg och säker vård och omsorg.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-06-21.

Dnr 1.2.1-411/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 8 Ekonomisk månadsrapport juli 2017**BESLUT**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens ekonomiska månadsrapport för juli 2017.

Ärendet

Sammantaget förväntas verksamheterna redovisa en budget i balans. För att den prognosen ska nås behöver vissa avvikelser hanteras i särskild ordning. I ett separat ärende om omstruktureringen vid Edö äldreboende föreslås nämnden ansöka hos kommunstyrelsen om ersättning för tomgångshyra och andra merkostnader. I tertialrapport 2 i september föreslås en ansökan om kompensation för ökade kostnader för turbundna resor till och från daglig verksamhet. Prognosen förutsätter även att nämnden beviljas ersättning från Migrationsverket för att täcka kostnader fullt ut för ensamkommande barn.

Resultatfonderna beräknas till viss del att användas under året.

Sjukfrånvaron har minskat med 1,5 procentenheter sedan årsskiftet. Nästan samtliga enheter har minskat sin sjukfrånvaro från föregående månad.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-09.

Dnr 1.2.1-157/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

REMISSER OCH YTTRANDE**§ 9 Läs mig! Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre (SOU 2017:21)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av det statliga betänkandet Läs mig! Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre (SOU 2017:21).

Ärendet

Genom en särskild utredare har regeringen tagit fram ett förslag till en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen. Syftet är att genom långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen. I det betänkande som nu har skickats på remiss föreslås bland annat åtgärder som syftar till högre kvalitet och effektivitet samt bättre förebyggande och rehabiliterande insatser.

Förvaltningen ställer sig positiv till utredarens förslag och har i övrigt inget att erinra. Förvaltningen förutsätter dock att kommuner och landsting får nödvändiga resurser om och när förslagen ska genomföras.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-07-26.

Dnr 1.5.1-395/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 10 Slutrapport från utredning av servicehus

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av slutrapport från utredning av servicehus.

Ärendet

I november 2016 godkände kommunfullmäktige en delrapport från stadens Äldreboendeutredning. Utifrån de uppdrag som äldrenämnden då fick när det gäller boendeformen servicehus har äldrenämnden nu presenterat en slutrapport som förtydligar målgruppen för servicehusboende liksom kriterier vid behovsbedömning. Vidare föreslås vad servicehusen ska erbjuda i form av gemensam service. Inom ramen för utredningen har även ersättning för hemtjänstinsatser och grundersättning utretts, liksom införande av valfrihet och en central köhantering.

Förvaltningen ställer sig positiv till äldrenämndens förslag.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-07-31.

Dnr 1.5.1-309/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle i huvudsak bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se Reservation nedan. I detta instämde Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Peter Öberg (L) lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M)

1. Att i huvudsak godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av slutrapport från utredning av servicehus.
2. Att därutöver anföra följande:

Inledningsvis vill vi tacka förvaltningen för ett väl sammansatt tjänsteutlåtande och konstaterar att det finns viktiga delar av utredningen som vi välkomnar. I synnerhet gläds vi

åt att den rödgrönrosa majoriteten nu gör en kovändning i frågan om att införa ett valfrihetssystem för servicehus i Stockholms stad från den 1 januari 2018. Alliansen har länge påpekat att det inte är logiskt att just denna boendeform ska undantas från valfrihetssystemen.

Vi välkomnar även utredningens förslag att köhanteringen till stadens servicehus centraliseras och organisatoriskt placeras på äldreförvaltningens avdelning Stockholms Trygghetsjour. Det är bra att man förtydligar vad ett servicehus bör innehålla. Vi vill i det avseendet lyfta fram vikten av att aktiviteter och social samvaro erbjuds året om, och i synnerhet i samband med storhelger och på sommaren. Beträffande förvaltningens förslag om vilka som beviljas bistånd med boende i servicehus vill vi säkerställa att kriteriet ”behov av hemtjänst” handlar om just detta och inte om att hemtjänst tidigare har beviljats. Servicehus måste kunna beviljas sökande som befinnas vara i behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov, även om man inte tidigare kommit i kontakt med hemtjänsten. Kvarboendeprincipen får inte innebära att man alltid börjar med att sätta in hemtjänst och avvaktar med boende, även i fall där den äldre exempelvis tidigare har haft omfattande hjälp av närstående men nu behöver flytta. Vi skulle vilja att begreppet ”ofrivillig ensamhet” definierades närmare. Det är inte ett begrepp som används i dagens riktlinjer. Framförallt måste det vara individen som avgör om ensamhet är ofrivillig eller inte. Vi välkomnar även att förvaltningen eftersträvar mindre enheter som känns mer som hem och mindre som institutioner.

Reservation

Peter Öberg (L)

Att som svar på remissen anföra följande.

Liberalerna anser att servicehus är en värdefull boendeform som rätt använd ger en trygghets- och servicenivå för äldre som gör att de får ett friskare åldrande och kan skjuta upp flytt till ett boende med heldygnsomsorg. Vi ser att det är betydligt fler äldre som vill bo på servicehus än som beviljas plats. Därför vill vi att alla över 85 år som så vill ska få plats på servicehus.

Skulle de kriterier för beviljande av servicehus som utredningen föreslår verkligen gälla fullt ut så skulle sannolikt många av de som idag får avslag på sin ansökan om servicehus få plats. Men tyvärr ser vi att många gamla, ensamma och otrygga stockholmare inte får flytta till ett servicehus eller vård- och omsorgsboende, fast de vill och behöver. Även av den anledningen vill vi se en rätt till servicehus från 85 års ålder.

Vi skulle vilja att begreppet ”ofrivillig ensamhet” definierades närmare. Det är inte ett begrepp som används i dagens riktlinjer. Det måste vara individen som avgör om ensamhet är ofrivillig eller inte: en person som är ensam, som känner sig isolerad och som behöver flytta till ett boende med större gemenskap ska inte få känslan av isolering underkänd för att ensamheten inte är tillräckligt ”ofrivillig”.

Vi vill också starkt framhäva vikten av att begreppet ”behov av hemtjänst för ens omvårdnadsbehov” inte får en alltför snäv tolkning. Vi påminner också om att kriteriet är ”behov av hemtjänst”, inte att hemtjänst tidigare har beviljats, och att servicehus måste kunna beviljas sökande som befinner sig i behov av hemtjänst för sina omvårdnadsbehov, även om man inte tidigare kommit i kontakt med hemtjänsten. Kvarboendeprincipen får inte innebära att man alltid börjar med att sätta in hemtjänst och avvaktar med boende, även i fall där det redan står klart att den äldre behöver flytta.

Det finns viktiga delar av utredningen som vi välkomnar. Att man nu föreslår införandet av ett valfrihetssystem med gemensam kö är någonting som vi har krävt sedan tidigare. Det är också bra att man förtydligar vad ett servicehus bör innehålla. Vi vill i det avseendet lyfta fram vikten av att aktiviteter och social samvaro erbjuds året om, och i synnerhet i samband med storhelger och på sommaren.

Vi välkomnar även att staden eftersträvar mindre enheter som känns mer som hem och mindre som institutioner. Det får inte tas till intäkt för att minska antalet platser genom att lägga ner stora servicehus utan att skapa nya, mindre enheter.

Servicehusen är värdefulla, i synnerhet eftersom det än så länge saknas fullgoda alternativ. För att intentionerna bakom utredningen ska bli verklighet krävs det politisk vilja att stå upp för äldres möjligheter att kunna få flytta till ett tryggt boende, att kvarboende ska vara en möjlighet men inte ett tvång, och att även servicehusen inkluderas i den stora om- och utbyggnad av Stockholms äldreomsorg som väntar under de kommande årtiondena.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C)

Om jag hade haft förslags- och rösträtt hade jag yrkat att nämnden skulle besluta enligt förslag från Peter Öberg (L).

Ersättaryttrande

Lars Hultkvist (KD)

Om jag hade haft förslags- och rösträtt hade jag yrkat att nämnden skulle besluta enligt förslag från Lars Jilmstad m fl (M).

§ 11 Revidering av riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till revidering av riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd.

Ärendet

Socialnämnden fattade i december 2016 beslut om förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd. Riktlinjerna har reviderats utifrån ny lagstiftning och förändring i praxis samt utifrån ett antal politiska beslut i Stockholms stads budget för år 2015 och 2016. Förslaget har nu skickats på remiss.

Exempel på ändringar som föreslås är förtydligande av kravet på den enskilde att stå till arbetsmarknadens förfogande. Personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, särskilt barnfamiljer, uppmärksammas. Ett stödmaterial om barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd har tagits fram. Förvaltningen ställer sig positiv till revideringen men har några frågor på vissa områden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-07-31.

Dnr 1.5.1-339/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Peter Öberg (L) lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Malena Liedholm Ndounou (C) anmälde ett ersättaryttrande – se nedan.

Lars Hultkvist (KD) anmälde ett ersättaryttrande – se nedan.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Riktlinjerna för handläggningen av ekonomiskt bistånd innehåller anvisningar för arbetet med ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen och utgår från lagstiftning, rättspraxis och beslut om tillämpningar i kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. En av de stora förändringarna när riktlinjerna för ekonomiskt bistånd revideras är att papperslösa med barn kan ges möjlighet till ekonomiskt bistånd, vilket vi ställer oss ytterst kritiska till. Enligt socialtjänstlagen har socialtjänsten ansvar för alla som vistas i kommunen och för att ingen ska behöva lida nöd även om de inte är hemmahörande i kommunen. Därmed finns det utrymme i socialtjänstlagen att bistå papperslösa personer även om detta tolkas olika i olika kommuner och av olika handläggare. Malmö är en av de kommuner i landet som har beslutat om att ge papperslösa bistånd. Vi ställer oss dock ytterst kritiska till att den rödgrönrosa majoriteten i Stockholm stad nu väljer Malmös modell som föredöme, en av de kommuner där utanförskapet är som störst. Att ge papperslösa med barn i Stockholm stad ekonomiskt bistånd är djupt oroväckande och kommer att leda till långtgående konsekvenser. Det är en felprioritering av den rödgrönrosa majoriteten att ge människor som saknar rätt att vistas i landet en fristad i Stockholm. Socialtjänsten står redan inför en kris, vi har socialsekreterare som går på knäna och det saknas bostäder till flyktingar som beviljats uppehållstillstånd. Det är inte rimligt att ge personer som vistas i Sverige olagligt rätt till samma tillgång till samhälleliga insatser som svenska medborgare eller personer med uppehållstillstånd. Det måste finnas en tydlig gräns vilka som ska ges rätt till välfärdssystemet. Genom att ge papperslösa rätt till ekonomiskt bistånd bidra detta också till ett växande skuggsamhälle. Samtidigt som dessa personer erbjuds skola, vård och ekonomisk bistånd tvingas de leva gömda, det är varken en hållbar eller mänsklig situation. Att ge en sådan förmån vore också att undergräva det svenska medborgarskapet och rättsområdet. Det är en farlig väg att gå och ger dessutom dubbla signaler, sök asyl, få avslag och uppbär rätt till allt i från skola till försörjningsstöd. Idag förmår inte majoriteten att tillhandahålla bostäder till personer med uppehållstillstånd, hur ska försörjningsstöd kunna ges till de tusentals som fått eller kommer att få avslag? Närmaste åren kommer ungefär 50 000 personer undvika att bli utvisade i Sverige, det är orimligt att kommunerna ska stå för försörjningsstöd till denna grupp. Majoriteten borde fokusera på de människor som har fått uppehållstillstånd för att kunna ge den bästa möjliga starten i Sverige. Ett politiskt ledarskap kräver tuffa beslut och tydliga prioriteringar, dessvärre verkar detta saknas hos den rödgrönrosa majoriteten.

I de reviderade riktlinjerna framgår det även att sommarlovspeng ska utgå till barnfamiljer. Vi bedömer dock att detta kan tillgodoses inom ramen för befintlig verksamhet och föreningsliv. Vidare anges i revideringen av riktlinjerna om att införa prova på studier inom ekonomiskt bistånd. Det finns en god intention i att sänka trösklarna för att stärka möjligheterna till studier för personer med försörjningsstöd. Det ska alltid löna sig att arbeta och fler vägar in i jobb för personer som står långt från arbetsmarknaden behöver skapas. Dessvärre kan vi inte ställa oss bakom förslagen om att införa ett system för prova-på studier för personer med försörjningsstöd, så som de nu föreslås utformas. Ekonomiskt bistånd är det yttersta skyddsnätet i samhället och ett kortsiktigt alternativ, vilket det enligt vår uppfattning fortsatt ska vara. När en person får ekonomiskt bistånd ska det finnas tydliga och definierade motprestationskrav som syftar till jobb, praktik eller studier. Kraven ska vara utformade efter varje människas förutsättningar. Som socialförvaltningen tidigare bedömt kan förslaget strida såväl mot andan i socialtjänstlagens förarbeten som mot kommunlagen

och inte hålla vid en eventuell laglighetsprövning. När det handlar om människors livssituation och vägar ur ett bidragsberoende ska stadens insatser alltid ske på lagliga grunder och med individen bästa i åtanke.

Reservation

Peter Öberg (L)

Att som svar på remissen anföra följande.

Förslaget till nya riktlinjer för ekonomiskt bistånd är i många delar likt de riktlinjer som Alliansen antog under vår tid i majoritet. En skillnad är att förvaltningen föreslår att papperslösa barn ska ha rätt till ekonomiskt bistånd utöver den rätt till akut nödhjälp som följer av socialtjänstlagen.

Liberalerna har tillsammans med övriga Alliansen infört en rätt till skolgång och sjukvård för papperslösa barn och en rätt för alla papperslösa till sjukvård som inte kan anstå. Liberalerna står fast vid detta. Barn i papperslösa familjer befinner sig ofta i mycket utsatta förhållanden och deras möjligheter att gå i skolan och få sjukvård ska värnas.

Att därutöver ge barn i papperslösa familjer en rätt till försörjningsstöd skulle dock innebära att man ger möjlighet att mer långvarigt uppehålla sig i landet för personer som inte har rätt till det. Det leder till att den utsatta och prekära situation som barnen befinner sig i permanentas, vilket inte ligger i barnens intresse. Vi anser därför inte att barn i papperslösa familjer bör ha rätt till försörjningsstöd. Det finns andra insatser som kan komma ifråga för papperslösa barn och deras familjer: förutom den ovannämnda rätten till skolgång och sjukvård även akut nödbistånd enligt socialtjänstlagen samt hjälp att ta kontakt med frivilligorganisationer.

Liberalerna vidhåller också det vi pekade på när ärendet var uppe i socialnämnden, nämligen att flera frågor fortfarande är outredda. Det saknas exempelvis en redogörelse av erfarenheter från de kommuner där försörjningsstöd till barn i papperslösa familjer prövats, såsom Malmö. I förslaget berörs heller inte det faktum att socialtjänsten är skyldig att på polisens begäran lämna ut uppgifter som behövs för att verkställa ett utvisningsbeslut, och om då sökande exempelvis ska informeras i förväg om möjligheten att deras personuppgifter kan komma att tillsändas polisen. Även dessa brister utgör skäl för oss att avstyrka förslaget om försörjningsstöd till barn i papperslösa familjer.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C)

Om jag hade haft förslags- och rösträtt hade jag yrkat att nämnden skulle delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och därutöver anföra följande.

Vi delar förvaltningens ambition om att stärka stödet till barn till papperslösa. Barn ska inte straffas för sina föräldrars agerande. Barnperspektivet i ställningstagandet som förvaltningen

och majoriteten har tagit är rätt. Däremot så kan vi inte ställa oss bakom ett beslut som innebär att papperslösa får försörjningsstöd.

Centerpartiet har alltid tagit ställning för de mest utsatta i samhället. Vi har kämpat och kämpar fortfarande för papperslösas rätt till vård och för skola för barn till papperslösa. Därför är vi engagerade i att ändå trots föräldrarnas agerande ge stöd till barn till papperslösa. Inget barn ska behöva bo på gatan. Inget barn ska behöva gå hungrigt. Alla barn ska ha tillgång till de rättigheter som erkänts dem genom barnkonventionen. Det är Centerpartiets grundinställning. Vi menar också att det är viktigt att staden tar det ansvar som staden har för att akut hjälpa människor i nöd, oavsett var den aktuella individen är hemmahörande.

Men det finns olika vägar att gå för att göra detta. Centerpartiet anser att civilsamhället har en fortsatt viktig roll i arbetet med att nå och stödja papperslösa. Staden bör, istället för att systematiskt ge papperslösa familjer försörjningsstöd, säkerställa att de frivilligorganisationer som arbetar med barn till papperslösa, såsom Läkare i världen och Stockholms stadsmision, har det ekonomiska stöd dessa verksamheter behöver för att hjälpa dessa barn i deras dubbelt utsatta situation. Ett viktigt skäl till detta, förutom det som nämns ovan, är att dessa organisationer många gånger har lättare att nå papperslösa människor, då dessa ofta är rädda för myndigheter, men vågar ge sig till känna för frivilligorganisationer. Vi tror därför att det blir ett mer effektivt stöd till barn som far illa.

Ersättaryttrande

Lars Hultkvist (KD)

Om jag hade haft förslags- och rösträtt hade jag yrkat att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag till beslut och därutöver anföra följande.

Riktlinjerna för handläggningen av ekonomiskt bistånd innehåller anvisningar för arbetet med ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen och utgår från lagstiftning, rättspraxis och beslut om tillämpningar i kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. En av de stora förändringarna mot tidigare riktlinjer för ekonomiskt bistånd är att papperslösa med barn föreslås kunna ges möjlighet till ekonomiskt bistånd. Kristdemokraterna ställer sig kritiska till det.

Kristdemokraterna anser att det finns en betydande risk att det skapas ett skuggsamhälle genom att ge papperslösa rätt till ekonomiskt bistånd. Dessa papperslösa tvingas leva gömda och under samhällets radar. Samtidigt erbjuder samma samhälle dem skola, vård och ekonomisk bistånd. Det är en orimlig och omänsklig situation.

”Land skall med lag byggas” och den i de reviderade riktlinjerna föreslagna förändringen av rätten till ekonomiskt bistånd för papperslösa innebär inte bara att samhället ger dubbla signaler, utan det undergräver även det svenska medborgarskapets och rättssamhällets betydelse.

Under de närmaste åren beräknas ungefär 50 000 personer undvika att bli utvisade ur Sverige. Vi anser inte att det är rimligt att kommunerna ska erbjuda försörjningsstöd till denna grupp. Det måste finnas en tydlig gräns för vilka ska ges rätt till olika delar av välfärdssystemet.

I de reviderade riktlinjerna framgår det även att en sommarlovspeng ska utgå till barnfamiljer. Då Kristdemokraterna föreslog införandet av en fritidspeng – som skulle ge ett riktat bidrag året om – rasade den dåvarande oppositionen mot förslaget, och påstod att en sådan peng skulle ”spä på klyftorna i samhället”. Samma opposition inför nu i majoritetsställning en urvattnad version av fritidspeng och kallar det för en sommarlovspeng, som ju inte är annat än en fritidspeng under sommarlovet. Hur en fritidspeng på sommaren kan vara i sin ordning och till och med eftersträvsvärd medan en fritidspeng året om är ”förödande”, det är en gåta för oss kristdemokrater. Vi vill ha en sommarlovspeng/fritidspeng året om.

§ 12 Motion M om att säkerställa en effektiv och god läkemedelshantering inom hemtjänsten

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av en motion från Dennis Wedin, Moderaterna, om att säkerställa en effektiv och god läkemedelshantering inom hemtjänsten.
2. Därutöver vill nämnden anföra att vi delar motionärens beskrivning om att vården av våra äldre blivit för fragmenterad för att kunna verka på ett effektivt sätt. Vi vill passa på att uppmärksamma att de bakomliggande orsakerna är den förra borgerliga stadshusmajoritetens snabba och ideologiskt drivna privatisering av välfärden, i det här fallet hemtjänsten. Med så många aktörer inblandade är det svårt att göra något som kräver stor noggrannhet på ett effektivt sätt. Den borgerliga majoritetens övertygelse var att privatiseringen skulle öka kvalitén inom, i det här fallet, hemtjänsten avsevärt. Resultatet tycks snarare ha blivit det motsatta; lägre kvalitet för brukarna och mer riskfyllda arbetsuppgifter för medarbetarna. Vi är glada över att delar av moderaterna nu också kommit till den insikten.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Dennis Wedin, Moderaterna, att kommunfullmäktige ger äldrenämnden tre uppdrag för att säkerställa en effektiv och god läkemedelshantering inom hemtjänsten. Wedin beskriver hemtjänsten som en fragmenterad organisation med flera aktörer som inte tillräckligt samverkar runt den äldre.

I Stockholm har landstinget ansvar för både grundläggande och avancerad hemsjukvård i ordinärt boende. Frågeställningar som berör läkemedelshantering och läkarundersökningar i hemmet bör besvaras av landstinget. Stadsdelsnämndens kommunala hemtjänst samverkar med primärvårdens distriktssköterskor utifrån delegering.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-06-22.

Dnr 1.5.1-247/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se punkt 2 vid BESLUT ovan.

Lars Jilmstad m fl (M) lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förslag från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M)

Nämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Reservation

Peter Öberg (L)

Till förmån för förvaltningens förslag.

§ 13 Serveringstillstånd för restaurang Rasteri Grill & Pizza i Farsta strand

Svar på remiss från socialnämnden

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av ansökan om serveringstillstånd för restaurang Rasteri Grill & Pizza i Farsta strand.

Ärendet

Restaurang Rasteri Grill & Pizza i Farsta strand har ansökt om stadigvarande serveringstillstånd. Ansökan gäller fullständiga rättigheter med en serveringstid i restaurang och uteservering klockan 12.00–22.00 alla veckodagar.

Förvaltningen har ingen invändning mot ansökan.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-04.

Dnr 1.5.2-391/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 14 Serveringstillstånd för restaurang Grace of India i Gubbängen

Svar på remiss från socialnämnden

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av ansökan om serveringstillstånd för restaurang Grace of India i Gubbängen.

Ärendet

Restaurang Grace of India i Gubbängen har ansökt om stadigvarande serveringstillstånd. Ansökan gäller fullständiga rättigheter med en serveringstid i restaurang klockan 11.00–22.00 alla veckodagar.

Förvaltningen har ingen invändning mot ansökan.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-07-31.

Dnr 1.5.2-451/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 15 Detaljplan för del av Sköndal 2:1 vid kvarteret Korintkakan i Sköndal

Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar följande som svar på remissen av förslag till detaljplan för del av Sköndal 2:1 vid kvarteret Korintkakan i Sköndal.

Förslaget till detaljplan för del av Sköndal 2:1 vid kvarteret Korintkakan innebär att värdefull parkmark tas i anspråk för att bebyggas med endast 15 radhus. Området är obebyggt och består av uppvuxna träd och gräsytor med bland annat ekar, varav en jätteek. Ekarna är av stor betydelse för den biologiska mångfalden och dagens parkrum fungerar som en fin entré till Sköndals centrum.

Nuvarande naturpark som den är idag, bidrar med sin grönska för många, både gående och trafikanter i området. I den stadsutveckling som nu planeras i Sköndal och inom Stora Sköndal är det av största vikt att värdera varje parkmarksyta för att värna om de fria ytor som behövs för att skapa en levande stadsmiljö. Förslaget innehåller inte någon grönkompensation då förslaget innebär att värdefull parkmark bebyggs.

Förslagets bebyggelse med 15 radhus bidrar inte i sig med något mervärde till platsen, än att det blir ytterligare 15 bostäder i ett område som gränsar till Stora Sköndal där det beräknas bli 4 000 till 6 000 nya bostäder.

Med anledning av ovanstående yrkar Farsta stadsdelsnämnd att förslaget dras tillbaka och anser att området tvärs över Sköndalsvägen är mer lämpligt att vidare utreda för tillkommande bostadsbyggnation.

2. Omedelbar justering.

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för ett parkområde söder om kvarteret Korintkakan vid Sköndalsvägen i Sköndal. Syftet med planen är att uppföra 15 radhus uppdelade i två längor. Marken är obebyggd och består av stora uppvuxna träd och gräsytor.

Förvaltningen är tveksam till att bebygga parkytan, särskilt som det endast tillför stadsdelen 15 bostäder. Fler bostäder borde kunna rymmas i förslaget. Ett större antal bostäder skulle också göra det försvarbart att många uppvuxna träd, däribland ekar, kommer att fällas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-07-17.

Dnr 1.5.3-338/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) lade fram ett eget förslag – se punkt 1 vid BESLUT ovan. I detta instämde Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L). I detta instämde även Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förslag från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förslag från övriga partier.

ANMÄLNINGSÄRENDEN**§ 16 Hälsoskyddstillsyn av skolor och förskolor**

Årsrapport 2016 från miljö- och hälsoskyddsnämnden

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger miljö- och hälsoskyddsnämndens årsrapport 2016 om hälsoskyddstillsyn av skolor och förskolor till handlingarna.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har presenterat sin årsrapport 2016 om hälsoskyddstillsyn av skolor och förskolor. I rapporten framgår att 430 inspektioner har gjorts, varav 47 vid förskolor i Farsta stadsdelsområde.

Erfarenheten från tillsynen är att skolor och förskolor har bristande kunskap om sitt ansvar för att säkerställa att lokalerna är lämpliga ur hälsosynpunkt. Det saknas ofta kunskap om ventilationen är tillräcklig för det antal personer som vistas i lokalen och om ljudnivån från ventilationen är för hög och utgör en hälsorisk. Miljö- och hälsoskyddsnämnden menar att en utökning av tillsynsverksamheten sannolikt skulle bidra till att öka kunskapsnivån hos verksamhetsutövarna.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-06-01.

Dnr 1.6-393/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 17 Socialtjänstens kontakter med vuxna med missbruksproblem under oktober 2016

Rapport från socialnämnden

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger socialnämndens rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna med missbruksproblem under oktober 2016 till handlingarna.

Ärendet

På uppdrag av socialnämnden genomför socialförvaltningen vartannat år en kartläggning av personer med missbruksproblem som är aktuella inom stadens socialtjänst. I uppdraget ingår dels att redovisa statistik, dels att visa på tendenser och utveckling inom området.

Det totala antalet aktuella personer med missbruksproblem har minskat successivt sedan 2002. Siffrorna för Farsta ser likadana ut. År 2014 var antalet aktuella personer 200 och vid förra årets räkning 105 personer. Förhoppningsvis är det förvaltningens aktiva uppsökande verksamhet som har gett resultat. Farsta har även en låg andel personer med ett missbruk som samtidigt har påtagliga psykiska problem.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-03.

Dnr 1.2.1-482/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 18 Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger anmälan av nedanstående ärenden och beslut till handlingarna.

Funktionshinderrådets protokoll den 14 augusti 2017

Pensionärsrådets protokoll den 14 augusti 2017

Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden

Förvaltningen hade redovisat ärendena i en sammanställning daterad 2017-08-08.

Dnr 1.1-32/2017

Följande beslut har fattats av stadsdelsdirektören under perioden 30 maj – 8 augusti 2017, enligt nämndens delegering:

2017-06-22: Genomförandebeslut avseende förnyelse av gummiytor. Dnr 3.2-409/2017.

ÖVRIGT

§ 19 Nämndens frågor och information från förvaltningen

Förvaltningschef Kerstin Sandström informerade om den kommande lördagens evenemang: Parkernas dag, invigningen av parkleken Nybygget och Fagersjödagen.

Peter Öberg (L) tackade för den mycket givande tillgänglighetsvandring som, på uppdrag av nämnden, genomfördes för nämnden, pensionärsrådet och funktionshinderrådet den 21 augusti i Hökarängen. Arrangemanget gav många nya insikter. Alla instämde i detta. Lars Jilmstad (M) framförde att vandringen även bidrog med insikter om hur olika funktionsvariationer ibland kan ha motstridiga intressen.

Som svar på fråga från Mariana Moreira Duarte (MP) berättade förvaltningschefen att verksamheterna rapporterar om en lugn sommar. Parkleken Farstaängen har varit öppen hela sommaren med inspel från bland annat Parkteatern. Badbussen har varit igång under två veckor i månadsskiftet juni–juli. På grund av vädret har bussen inte varit full alla dagar och under dagar med dåligt väder har det istället erbjudits aktiviteter i parkleken Forsängen. Två veckor har det varit kvällsaktiviteter som utgått från fritidsgården Morris i Hökarängen, med aktiviteter på annat håll.

Fritidsledare har varit på plats på badet i Sköndal. Många ungdomar besöker badet. Fritidsgården Tuben i Farsta centrum har haft tjejvecka då äldre tjejer leder yngre tjejer. Det har varit uppskattat. Ungefär 450 barn har deltagit i Sportskamp.

Fältassistenter rapporterar att det i huvudsak varit lugnt i området, men lite stökigt vid Sköndalsbadet.

Många ungdomar har fått sommarjobb, många i våra ordinarie verksamheter och omkring 60 i Sportskamp, 100 inom Vackra Stockholm (skrapplockning) och Hälsans stig i Fagersjö och cirka 60 hos entreprenörer.

Polisen summerar sommaren som ganska lugn, förutom några våldsbrott i Farsta strand och rån i Sköndal.

På grund av det utökade alkoholförbudet vid Molkomsbacken har missbrukarna förflyttat sig närmare bostadshuset. Det har också inneburit ökad nedskräpning. Förvaltningen har därför utökat städfrekvensen.

Ann-Louise Ebéus (M) tog upp en synpunkt från fackförbundet Vision i protokollet från förvaltningsgruppens sammanträde den 18 augusti att semesterhanteringen har brutit. Kerstin Sandström svarade att påpekandet inte gäller verksamheterna utan delar av den centrala administrationen.

Ordföranden avslutade den öppna delen av sammanträdet.